

 Radomska Fabryka Farb i Lakierów S.A.	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Nr karty: 535
	FARBA POLIESTROWA WODOROZCIENCZALNA DO WIELOSTRUMIENIOWEGO POLEWANIA	

1. IDENTYFIKACJA PRODUCENTA. IDENTYFIKACJA PREPARATU.

Nazwa dostawcy produktu: RADOMSKA FABRYKA FARB I LAKIERÓW RAFIL S.A.

Adres: ul. Czarna 29, 26-600 RADOM

Kontakt: tel. (048) 367- 19- 00, fax: (048) 367- 19- 90, e-mail: rafil@rafil.pl

REGON: -670715214

Nazwa produktu: Farba poliestrowa wodorozcieńczalna do wielostrumieniowego polewania.

Symbol KTM: 1316-222-3XXXX –XXX

Symbol PKWiU: 24.30.11-72.22-3X-XXXX-XX

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH.

Właściwości chemiczne produktu:

Farba poliestrowa wodorozcieńczalna do wielostrumieniowego polewania jest dwufazową mieszaniną wodorozcieńczalnej żywicy poliestrowej, pigmentów, wypełniaczy, rozpuszczalników, dodatków uszlachetniających oraz wody demineralizowanej, która tworzy powłokę antykorozyjną / dekoracyjną w podwyższonej temperaturze.

Składniki / zanieczyszczenia produktu stwarzające zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% m/m	Numer CAS	Numer ONZ (UN)	Numer INDEKSOWY	Symbol	Symbol ryzyka
Butyloglikol	18-22	111-76-2	2369	603-014-00-0	Xn ; Xi	R20/21/22-37 S(2)24/25
Trójetyloamina	3-5	121-44-8	-	612-004-00-5	F, Xi	R11-36/37 S(2)16-26-29
Butanol (alkohol n-butyłowy)	2,5-4	71-36-3	1120	603-004-00-6	Xn	R 10-20 S(2)16

3. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ.

Najważniejsze zagrożenia i oddziaływania wyrobu :

Osoba posługująca się wyrobem może być narażona na oddziaływanie substancji niebezpiecznych wchodzących w skład wyrobu, poprzez :

- oddziaływanie substancji parujących, emitowanych w czasie malowania i utwardzania się powłok,
- oddziaływanie wszystkich składników wyrobu w czasie malowania metodą natryskową.

Szczególne zagrożenia:

Wyrób został sklasyfikowany jako : substancja o działaniu drażniącym „Xi”.

R : 20/21/22, 36, 37. S : 24/25, 26, 29.

4. PIERWSZA POMOC.

Ogólne zalecenia :

Aktualizacja: 29-05-2007	Poprzednie wydania tracą ważność	strona: 1 / 6
-----------------------------	----------------------------------	---------------

We wszystkich poważniejszych przypadkach (kiedy wystąpią objawy zatrucia) poszkodowanego skierować do lekarza.

W udzielaniu pierwszej pomocy po zaistnieniu narażenia i przy wystąpieniu objawów powinna uczestniczyć co najmniej jedna przeszkolona osoba, mająca dostęp do apteczki zaopatrzonej w odpowiednie leki i sprzęt niezbędny przy niesieniu pierwszej pomocy.

Narażenie przy wdychaniu:

Poszkodowany przytomny : Wyprowadzić na świeże powietrze, ułożyć w pozycji półsiedzącej zapewniając spokój . Podawać tlen do oddychania, najlepiej przez maskę. Wezwać lekarza.

Poszkodowany nieprzytomny : Wynieść z miejsca narażenia. Jeżeli zatruty oddycha – podać tlen przez maskę, jeśli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie metodą bezpośredniego wtłaczania powietrza z częstotścią 15 – 20 / minutę, metodą usta – usta lub usta – nos. Chronić poszkodowanego przed utratą ciepła.

Wezwać lekarza.

Narażenie przez kontakt ze skórą:

Zdjąć odzież, zmyć powierzchnię skóry obfitą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnień skóry wskazana jest konsultacja dermatologa.

Narażenie przez kontakt z oczami:

Przemywać oczy wodą do picia pod niskim ciśnieniem, przy rozchylonych powiekach, przez około 10 minut. Poszkodowany powinien być zbadany przez okulistę.

Narażenie przez spożycie:

Natychmiast po połknięciu (w czasie 5 minut) poszkodowany powinien sam wywołać wymioty. Później nie wywoływać wymiotów. Podać w każdym przypadku połknięcia około 150 ml płynnej parafiny, nie podawać innych napojów. Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny bezwzględnie pod opieką lekarza przetransportować karetką Pogotowia Ratunkowego do najbliższego ośrodka zatruc.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

Środki gaśnicze:

Wyrób niepalny w normalnych warunkach przechowywania, ale opary palne po podgrzaniu do temp ok. 100 °C.

Podczas pożaru stosować środki dla grupy pożarowej „B” :

- gaśnice halogenowe,
- piany odporne na alkohol,
- dwutlenek węgla,
- proszki gaśnicze,
- woda – prądy rozproszone lub mgła.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA.

Ograniczenie wycieku:

Likwidacja wycieku z opakowań możliwa jest przy pomocy opasek, korków, klinów itp. Uszkodzone zbiorniki opróżnić do naczyń zapasowych lub uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym.

Neutralizacja rozlewu:

Odizolować obszar rozlewu poprzez obwałowanie. Rozlaną substancję przysypać piaskiem i zebrać do pojemników. Miejsce awarii spłukać wodą.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE.

Postępowanie:

Posługiwanie się wyrobem nie nastęcza problemów. Wszystkie czynności związane z przygotowaniem lakieru do malowania, malowanie oraz suszenie wymalowanych powierzchni przeprowadzać w pomieszczeniach o sprawnie działającej wentylacji lub intensywnie wietrzonych.

Magazynowanie :

Wyrób przechowywać w szczelnie zamkniętych, prawidłowo oznakowanych opakowaniach.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ.

Rozwiązania techniczne :

Wentylacja naturalna

Wentylacja mechaniczna – ogólna w wykonaniu dowolnym.

Granice narażenia :

Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m^3 w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany

Nazwa składnika	NDS mg/m^3	NDSch mg/m^3	NDSP mg/m^3
Butyloglikol	100	360	-
Trójetyloamina	3	9	-
Butanol	50	150	-

Ochrony osobiste :

Drogi oddechowe – zapewnić odpowiednią wentylację naturalną.

Ręce – rękawice robocze.

Oczy – stosować okulary ochronne PN-EN 166:1998.

Skóra i ciało – odzież robocza.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE.

Stan fizyczny: ciecz

Barwa: szara lub czarna .

Zapach: rozpuszczalników i aminy.

Gęstość: g/cm^3 1,15 ÷ 1,40

Zawartość rozpuszczalników organicznych: % (m/m) – 29 - 35

Rozpuszczalność w: węglowodorach, estrach -nierozpuszczalne.

Mieszalność z wodą: dobra.

Temp. zapłonu: powyżej 100 °C.

Granice wybuchowości w powietrzu :

butyloglikol – dolna 1,1 obj. , górna 10,6 % obj.

butanol – dolna 1,1 obj. , górna 10,6 % obj.

trójetyloamina – w roztworach wodnych, przy stężeniach < 5% nie tworzy

oparów o stężeniu wybuchowym.

Czas wypływu mierzony kubkiem Forda Nr 4 : 50 ÷ 80 s

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ.

Warunki których należy unikać:

Wyrób nie jest niestabilny pod względem bezpieczeństwa użytkownika w temperaturze do 100⁰ C.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

W czasie pożaru mogą powstać: tlenek węgla i tlenki azotu.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE.

Działanie toksyczne, szkodliwe :

Rozcieńczalniki zawarte w wyrobie są substancjami o działaniu depresyjnym na ośrodkowy układ nerwowy

Objawy zatrucia ostrego :

Zatrucie drogą pokarmową powoduje nudności, biegunkę, wymioty oraz bóle głowy.

Objawy zatrucia przewlekłego :

Bóle głowy, senność, ogólne osłabienie, mdłości, drżenie rąk.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE.

Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym :

<u>Obszary chronione / specjalnie chronione</u>	<u>Butyloglikol</u>	<u>Butanol</u>	<u>Trójetyloamina</u>
---	---------------------	----------------	-----------------------

Dopuszczalne stężenie,
w ciągu 30 min. (D₃₀), mg / m³
Średniodobowe (D₂₄), mg / m³

0,05	0,3 / 0,05	
0,01	0,13 / 0,021	

Średnioroczne (D_a), mg / m³

0,0012	0,026 / 0,044	
--------	---------------	--

Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń, dawki dla wodnych organizmów zwierzęcych i roślinnych :

<u>Toksyczność ostra LC₅₀</u>	<u>Butyloglikol</u>	<u>Butanol</u>	<u>Trójetyloamina</u>
--	---------------------	----------------	-----------------------

dla ryb – gubiki (*Lehistes reticulatus*) /
/ cierniki

-	1730 mg/l · 96h	-
---	-----------------	---

dla skorupiaków – rozwielitka
(*Daphnia magna*)

1815 mg / l	1850 mg / l	-
-------------	-------------	---

Dawki śmiertelne i toksyczne dla substancji szkodliwych :

Butanol (alkohol n-butyłowy)

LD₅₀ (szczur p.o.) – 790 mg / kg
LC₅₀ (szczur inhalacja) – 24640 mg / m³ (8 h)

Butyloglikol

LD₅₀ (szczur p.o.) – 1480 mg / kg
LC₅₀ (szczur inhalacja) – 2200 mg / m³ (8 h)

Trójetyloamina

LD₅₀ (szczur p.o.) – 460 mg / kg
LC₅₀ (szczur inhalacja) – 3496 ppm / 1h

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI.

Kod odpadu: - 08 01 11 ; odpady te są niebezpieczne.

Odpady z produkcji, obrotu i stosowania farb i lakierów powinny być gromadzone w szczelnie zamkniętych pojemnikach, unieszkodliwiane poprzez przekształcenie termiczne np. w procesie spalania odpadów niebezpiecznych.

Metalowe opakowania, po opróżnieniu, przekazywać na złom.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE.

Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR

- klasa – nie podlega ADR

Numer rozpoznawczy materiału UN (ONZ) : nie podlega ADR

Numer rozpoznawczy niebezpieczeństwa : nie podlega ADR

Numer nalepki ostrzegawczej : nie podlega ADR

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH.

Wyrób zawiera :

butanol, trójetyloaminę, butyloglikol.

Kategoria niebezpieczeństwa :

Xi - substancja o działaniu drażniącym.

Rodzaj zagrożenia :

R20/21/22 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.

R36/37 - Działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe.

Prawidłowe (bezpieczne) postępowanie z wyrobem :

S26 - Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

S46 - W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.

S51 - stosować tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach,

Krajowe uregulowania prawne:

Kodeks Pracy DZIAŁ DZIESIĄTY- BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Rozdział V Substancje *chemiczne oraz procesy pracy szczególnie szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne*

oraz akty pochodne w tym m.in.:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14.12.2004r.zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. z 2005, nr 2, poz.8)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171 poz.1666)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09..2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. nr 173 poz.1679)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28.09.2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. nr 201, poz.1674 wraz z Załącznikiem .
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206)
6. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.11.1991r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz.U. nr 116 poz. 503)
7. Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U. nr 62 poz. 628, Dz.U. nr 100 poz. 1085 oraz z 2002r. Dz.U.nr 41 poz. 365, Dz.U. nr 113 poz. 984, Dz.U. nr 199 poz. 1671 oraz z 2003r. Dz.U. nr 7 poz. 78)
8. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29.11.2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217 poz.1833)

9. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. nr 169 poz. 1650 z 2003 r.)

10. Ustawa z dnia 11.01.2001r. o **substancjach i preparatach chemicznych** (Dz. U. Nr 11 poz.84)

11. Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR.

12. Ustawa z dnia 28.10.2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199 poz.1671)

13. Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63 poz. 638,z 2003r. Dz.U. Nr 7 poz. 78), nr 11 poz. 97 z 18.12.2003 r

16.INNE INFORMACJE.

Pracownicy zatrudnieni przy wytwarzaniu, transporcie, magazynowaniu, stosowaniu wyrobu, winni być poinformowani o szkodliwym oddziaływaniu wyrobu i jego składników, a także przeszkoleni w niezbędnym zakresie.

Informacje w zakresie doradztwa technicznego, przeznaczenia, stosowania i aplikacji wyrobu można uzyskać w Dziale Marketingu Radomskiej Fabryki Farb i Lakierów S.A. tel.:(048)36-71-954, -71-914, -71-980.

Informacje przekazane w karcie wynikają z obecnego stanu wiedzy i doświadczeń w obsłudze produktu. Użytkownik produktu jest zobowiązany do śledzenia zmian zachodzących w regulacjach dotyczących legislacji.

Informacje zostały podane w dobrej wierze i RAFIL SA nie bierze odpowiedzialności za sposób ich wykorzystania, ponieważ wyłącznie użytkownik odpowiada za zachowanie środków ostrożności przy obchodzeniu się z produktem, a także fakt, że sposób użytkowania produktu jest poza naszą kontrolą.

Nr telefonu alarmowego organu doradczego Krajowego Centrum Informacji Toksykologicznej w Łodzi: (042) 657-99-00

Dane źródłowe:

1. Załącznik do rozp.MZ z dn. 28 września 2005 (Dz.U. nr 201 poz 1674) - Wykaz substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem
2. Załącznik do rozp. MZ z dn.2 września 2003 (Dz.U. nr 171 poz 1666) – w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych
3. Rozporządzenie MZ z dn. 2 września 2003 (Dz.U. nr 173 poz 1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych
4. Rozp. MPiPS z dn.29.11.2002 (Dz.U.02-217-1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy ,
5. Rozp MŚ z dnia 6 czerwca 2002 w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz.U 87 poz 796)
6. Umowa europejska ADR.
7. **Dane zawarte w kartach charakterystyki substancji i preparatów wchodzących w skład preparatu**
8. Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001
9. Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001
10. Rozporządzenie MŚ z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów

Kartę opracował : inż. Henryk Tomczyk